

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Վանի գրառուներ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՅ

Քեթրոկոս, 29 (Պատեմական).— Կով-կասի Սպարակոյնը կը հեռագրէր քի ուսու-կան զօրքեր գրառած են Հայաստանի միջ Վան քաղաքը:

Հայ քնակչուքները գլուխ ունենալով Սպարակոյնը, Երզնայաւան ամբողջ եկե-ղեցականութեան, քնակչուք մեր զօրքերը անկախագրելի խանդավառութեամբ մը: Բնակիչները մեր զօրքին տղանցուքեան ամբողջ երկայնքը շարունակ խելալով հուրա-ներ արձակեցին, միանգամայն ծաղիկներ սփռելով եւ ուսական քաղաքը երկայնքով: Սպարակոյն հաց եւ աղ մատուցեցաւ: Քաղաքին գլխաւորները ինքեա խելաւե-ցան (?): Քաղաքին մեկ մեծ մասը բանուած է հրդեհին, բայց ուսական հիւսանաւ-րանք անկման մնացած է: Վան քնակչու-քոյն օտարագրեցին ողջ առողջ են: Վա-նի մեծ ձեռք անցնցին մեծ աւար ուրուն մեջ են 26 քնակչուքներ եւ մեծ բանակու-քեամբ գին ու պատար: Փութեքը յալքուե-ցան անեւ Արտաշէսի Երզնայի մէջ Տե-լանին Տիգրայի համբուն վրայ, ուր մեր զօ-րքերը շարունակելով իրենց հետապնդու-թիւնը յարձակմամբ առին Ռեհերկա գետը: Բնա-միին զգալի կորուստներ պատճառելով: Փութեքը խուճապով դեպի հարաւ-արեւ-մուտք կը քանակեցին:

ԱՆԳԻՆ ԲԵՐԻՈՒԹԵԱՆ ՊՈԼՈՆՅԱՆ ՄԵՋ

Լոսան, 29.— Տեհապալանք կ'իմացնեն քի երբ անգլ. E. 11 քնակչուքն Պոլսի առջեւ հասաւ, 4 փոխադրանքներ օգտիւ-նէի հարաւոր խաղաղութեան գիտուր դուրս կը հանեին: Ընդմիջման առաջին անգամ քո-րիկ մեծեց Պարոն (?): Եղեցնաւին վրայ որ օդը ելաւ. յետոյ քոփիկակոծեց Սթանբուլը մեծ փոխադրանքներ ու ծանրապէս վնաս-ուելով գնաց Հարաւ Իսթանբուլի առջեւ խը-րեցաւ: Երբ քոփիկներուն պարտուի ծաղիկ լսուեցաւ. եւ գործած աւերը տեսնուեցաւ, քաղաքին պատկազօրքը եւ քնակչուքները խուճապի մատուցեցան: Խանութները գոց-

ուեցան, մարդիկ փախան օդակներէն եւ նաւահանգիսի փողոցներէն, մինչ գիտու-րները շարունակ իրենց զօրանցները կը դի-մեին: Պատեմական Երզնայաւանքը շատ ազ-րուած են այս դեպքին. կը հաւատարմէր քի իրկնութեան պարագային՝ Սպարակոյն եւ նախարարները Անսոյով պիտի մեկնին: (Մօփ.)

Խոսքական ճակատեն

Հոռո, 30.— Հոռո հասած Աւստրիացի գերեզման, առաջին խաւքի ուղղակի երեւոյթ մը ունի եւ ցայտուն գաղափար մը կուտայ Աւստրիական բանակին վիճակին վրայ: Զի-նուրները նկատու եւ աղտոն են, պատճառ-հապուստներով ու կոշիկներով: Իսպալցի զի-նուրները կ'օգտեն անոնց, ինչպէս նաեւ ծա-ղիկները: Քանի մը հարիւր գերի Պար-չիանոյ մօտ հաստատուած խաւքալար փո-խադրուած են, մինչ ուրիշները ու ամեն օր կը հասնին Վեօմնա մեծ մասամբ իսպալ-ցիներ են: Ասոնք պատերազմական երգեր կ'երգեն եւ գոմուկներով կը լայնեն որ ազատեցան Աւստրիոյ ծառայութեան: Նոյնպէս Աւստրիացի ոչ-գիտուրականներ գերի կը բերուին եւ մասնաւոր հակադու-րեան մը կ'երաւելուած են:

Հոռո, 31.— Իսպալցի գրաւեցին Ը-րոնոյ մօտ Սթանբուլի դիրքերը: Իսպալցի քնակչուքները կործանեցին Լուգերմիսի ամ-րոցը: Հետեւալագօրքը գրաւեց Վեգեմա գետը եւ բերդը:

Տարածանքի մեջ

Արեւի, 31.— Միջիւրիւն կը հաղորդուի որ անգլիական օդակները առիւթով հ-գերին վրայ խաղաղութեան եւ կործանեցին գերմանական քնակչուքները յաջապաւն-ով պիտի մերժուին: Մարտի մը 3050 քիլոյ պի-զին բեռնաւորուած քուրք աւազատուած մը:

ՊԱՐԱՆԵԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻՋԱՄՏԻՈՒԹԻՒՆԸ

Աթէն, 30.— Պարալիոյ ընդդի-մադիր կուսակցութեանց պետերը կը վստահեցնեն որ մօտ օրէն Ռումանի կը դաշնակցութեան պիտի միանայ եւ իրեն պիտի հետեւի Պարալիոյ (Հ.)

ՅԵՏԱՀԱՅԵԱՑ ԱԿՆԱՐԿ

ՀԱՄԵՐՈՒՊԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱՅՈՒՆՆԵՐ ՎՐԱՅ

Ա.

Նոր դաշնակցի մը Իտալիան, կու-գայ իր ստիւրը եւ իր բանակները արա-մադրել քաղաքակրթութեան դասին Որոշելու համար Համալորագրական պատե-րալմին այսօրուական կազմութիւնը եւ հե-տեւելու համար անոր վաղուան անոն-լիք հաւանական ընթացքին, անհրաժեշտ կը դառնայ ընդհանուր եւ յետահայեց ահեհարկ մը նետել այն մեծ ճակատա-մարտներուն վրայ, որոնք մղուեցան առ-սը ամիսներէ ի վեր Արեւելեան եւ Արեւ-մըտեան ռազմադաշնակութեան վրայ, ինչ-պէս նաեւ. թուրքերը ըստ սահմաննե-րուն վրայ, գլխաւորաբար կ'օգտուին եւ Տարածանքի մէջ:

Արեւմտեան նակալին վրայ, Քրանսա-կան եւ գերմանական բանակները 1914 թուականի սկիզբները իրարու կը ճակա-տէին Ալգաւ-Լօրէնի երկայնքը, Լիւք-սեմպուրիէն Զուրիցի, եւ այս պէտք էր ըլլալ Քրանս-ճօ-վերման բանակներուն քնակչան ռազմաբեռնը, առաջնորդն նպա-տակը ըլլալով — կոթնած չորս հզօր բերդաքաղաքներու՝ Վէրտօնի, Թուրի, Էրեմիլի եւ Պէլֆօրի եւ անոնց շուրջ գործուած վարձպահող ուժերուն — պաշտ-պանողականի վրայ մնալ մինչեւ իր գլխաւոր բանակներուն համախմբումը, որով յետոյ պիտի ձեռնարկէր յարձակո-ղականի, իրեն նշանակէա ունենալով Մէ-ձի եւ Սթրազուրգի բերդաքաղաք-ները պաշարել, Գերման բանակները հեղքելու եւ Հոգնոս գետը անցնել:

Հաւաքաբար, Գերման բանակին նպատակը պիտի ըլլար բուռն եւ յան-կարծական յառաջխաղացութեամբ մը,

զոր իրեն կարելի կ'ընծայէր իր նախա-յարձակ բանակներուն թուական առա-ւելութիւնը, իտալական եւ հեղքել Քր-անսական ամբողջութեան եւ վարա-գործող բանակները, չի թողուր որ սահ-մանադրելի ետին համախմբումը կա-տարուի, եւ այսպէսով կրկին 1870ի նա-խընթացը, այսինքն վճռական յաղթու-թեամբ մը Ֆրանսական սահմանադրելի երկայնքը՝ Տարածանքի եւ Վեօլի շուրջ-ջակները, երթալ պաշարել Բարիքը, սրտէն զարնելով այսպէս Ֆրանսական ընդդիմութիւնը:

Գերման սպայակոյտը, սակայն, կա-տարելապէս գիտակցի ըստ այն գիտու-րութեան, որոնք զրեթէ անկարելի կը դարձնէին այս անգամ այս յառախա-զին զործադրութիւնը եւ կամ իրեն շատ սուղի կ'ընային նստեցնել զայն, վի-րադարձաբար իր նախախմբում եւ երկար-րէն կանխադրատաւած երկրորդ յառա-կազին զործադրութեան, այսինքն՝ օգ-տուելով իր ռազմական գերուռն ընծա-յած գերութիւններէն, երկու շարքերուն ընթացքին Գերմանիոյ կեդրոնէն Պի-ճիքայի սահմանները փոխադրեց մէկ մի-լիոն առաջնակարգ զինուոր, որոնք խորտակելով Լիքիլի եւ Նաթիլի ամ-րութիւնները, կայանքի արագութեամբ անցան Ֆրանսական սահմանադրուելը, զարակցին հիւսիսային նահանգները եւ Խալանքի վաղը մը յառաջացան մէկ ամսուան մէջ մինչեւ Բարիքի ամբու-թիւնները, վայրէջան մը այն տպաւո-րութիւնը թողելով որ Ֆրանսական բա-նակները անգլիականի սեղմումի մը եւ հնչման մը ենթակալ, վերջնականապէս պիտի խորտակուէին:

Պիլիքայի չէզոքութեան այս բո-նարարութիւն առթիւ, անկարելի է չլինել Պիլիքայի բանակին, որ հաղոր. 70—80,000 զինուոր էր բաղկացած, ինչպէս նաեւ Լիքիլի եւ Նաթիլի ամբու-թիւնէն հրաշալի ընդդիմութիւնը, որոնք եթէ 15—20 օրուան մէջ կը խորտակուէին ա-հարկու թնդանքներու առաջնորդն եւ ամբողջային հեղքել մը առիւթ կ'ընծայէին, սակայն միջոց առաջին Ֆրանսական համախմբումին: Այս բոնարարութե-նաւ ուղիւստը շարժումը զարգա-ւաղչական միջամտութեան, եւ այս կերպով պատերազմին ընդհանրացման Գիտենք թէ ինչպէս անգլիական բանակները պատերազմի յայտարարու-թիւնէն եւ Պիլիքայի չէզոքութեան բոնարարութեան 8—10 օր յետոյ, թուով 2—300,000, միասնա կը փոխադրուին, թէ ինչպէս անոնք Մօմա-Մօպէտ դին վրայ գերմանական քաղաքակրթ ուժե-րու դէմ գերմանական տարեզրու-թեանց մէջ նման չի տեսնուած հերոսական դի-մադրութիւն մը փորձել յետոյ, Զօր-ժօֆերի նահանջի հրահանգին կը հետե-ւէին, նահանջ մը որ սակայն յաղթա-նակն էր միանգամայն. Ֆրանսական ռազմաքաղաքներուն:

Այս մէկ ամսուան ժամանակամիջոցը բաւական եղաւ. Բարիք-Վէրտօն դին հարաւաղուելու եւ Բարիքի հիւսիս-արեւ-մտակողմը համախմբու- Ֆրանսական նորակազմ զօրաբանակները, թշնամին տալու համար այն հարուածը որ պատ-մութեան մէջ Մարին յաղթանակը կը կոչուի Ալգաւ-Լօրէն, յետ մէկ ամսուան նա-հանջի, Ֆրանսական եւ անգլիական բա-նակները սեպտեմբերի սկիզբը յանկարծ թուով կը կանգնին Գերման յառաջնու-ղացութեան դէմ, եւ ութ օրուան անը-ջապահմամբ մը յետոյ կ'օգտուին թշնամին նահանջել էն գետին հիւսիսա-կողմը, նահանջ մը որ քիչ մնաց վա-խուստի փոխուէր:

Հոս պէտք է անմիջապէս գիտել թէ առաջին ամսուան այս կողմերը, որ կրնան նախադանք նկատուիլ արեւմտեան ճակատի մեծ պատերազմին որ կը տեսէ դեռ այս պահուս, ընդգրկուելութիւնը, կոչը հետեւողութեան եւ պատերազմա-կան այն դրութեան որ գերմանական ռազմաքաղաքները կը կոչուի Ալգաւ-Լօրէն, ճիշտաբար եւ հետեւակ յառաջադրանքնե-րուն վարագործել լայն եւ խոր բանակ-ներ, դանդաղ շարժել զօրաւոր, բուռն եւ յանկարծական յառաջադրութեամբ մը, հակառակորդին ինքնապատու-թիւնը խախտել, հակառակորդին աջ եւ ձախ թեւերը շրջապատել, զարնուել, զայն նահանջի ստիպել, ու այդ միջոցին, ուղղուած կէտին վրայ, գլխա-ւորաբար թշնամին կեդրոնին վրայ,

խոչնդալ կառաղի եւ անգլիական թափով մը, ու զայն կրակէ շրջանակի մը մէջ անհետի՝ անդի ու տեղը զախ-ջախել եւ վճռական պարտութեան մատ-նել: Այս դրութեան այսինքն որ Գերմանա-ցիք ուղեցին զօրծադրել Մօմա-Մօպէտ: Ռուս գիծէն մինչեւ Մարին երկայնքը: Հաշուի չէին առած սակայն Ֆրանսական ներքառութիւնը, եւ ժօֆրի ստուն ու ան-ղերքուելի հաւատարմութիւնը իր հա-կառադրելի զօրծադրութեան մէջ. այն է յոգնեցնել թշնամին առանց իր կողմէ մեծ կորուստներ տալու, վճռական ճա-կառաւարտ չի մղել մինչեւ այն օրը ուր թուական առաւելութիւն կամ պոնէ հաւատարմութիւն ձեռք բերուի: Եւ այդ օրը Մարին պատերազմը եղաւ, եւ ինչ որ Գերմանացիք կ'աւելին ընել եւ չի յա-ղորդան, նոյնը ըրաւ ժօֆրը յաղթա-կանօրէն: Այսինքն Գերման բանակնե-րուն աջ թեւը դարձանելով եւ կեդրո-նին վրայ վճռական յարձակում մը մը-ղելով, ստիպեց թշնամին նահանջել մինչեւ էն գետը: Այսպիսի կը վերջնապ Պաշտպանի պատերազմը ու կ'սկսի նոր փուլ մը, որ Երմանական պատերազմ կը կոչուի Գերմանացիք որ իրենց ա-հաւոր կորուստներէն եւ կէս ամսուան անդադրում կ'ընեն յոյնաւ եւ պար-տաւած անկարող էին այլեւս բաց դաշ-տի մէջ զինուորել Գերմանական բանակ-ներուն յառաջխաղացութեան, հողին կը կառնէին, հողին տակ կը մտնէին, միաժա-մանակ իրենց աջ թեւը որ անպաշտպան կը մնար եւ Ֆրանսական շրջապատումի մը ենթակալ էր, կ'ստիպուէին երկարել Մուսաօնէն — ուր կը գտնուէին Մարին ձախողութեան վաղորդային — մինչեւ հիւսիսային ծով, Նիւուրօր, պիլիքա-կան ծովափը:

Այսպիսի կ'արժէ պահ մը կանգ առ-նել իստեղի համար. Ֆրանս-Գերման բանակներուն հողեկան զրութեանը վը-րայ՝ Մարին առաջ, Մինչ սաղին կա-լին Գերմանացիք, որ 1870ի յաղթու-թեան դափնիները ունէին գետ իրենց հաշուոյն, որ ամբողջ 45 տարի յարաւոր, յամալի եւ անխնայ իրապով գերմանական պատերազմութիւններ տեսած էին՝ ամ-բողջ Գերմանական զօրանցի վերածելով այսպէս, որոնց ռազմաքաղաքները գե-րադաշնութիւնը աշխարհաշույն դար-ձած էր, որոնք բանակին կարգապահու-թիւնը եւ կանոնադրութիւնը նմանը չունէին, որոնք վերջապէս իրենց ռազ-մական պատերազմութեամբ եւ յարձա-կողական ուժով անգլիականի կը նկա-տէին, անգլիկ իրենց դէմ կար 70ի պար-տութեան ըստը հետեւել իր սրտին մէջ ունեցող պետութիւն մը, Ֆրանսական, որ 45 տարուան ժամանակամիջոցին, տարիներ կործանուած էր ամբողջ եւ շլատիչ ներքին պայքարներով, եւ վեր-ջին 2-3 տարիներու մէջ էր միայն՝ որ շնորհիւ հիւստոն եւ հայրենասէր քաղա-քագէտներու եւ զինուորական պետերու, մասամբ տուած էր իր բանակին ինչ որ պէտք ունէր ան: Բայց ընդհ. հրամանա-տարին ռազմաքաղաքները, սպաններուն գիտական ձեռնարկութիւնը ու բանակին — վերէն վար — անսահման հայրենասի-րութիւնը, փոխարինեց այս պակասը եւ եկաւ. հարուածը տալու Գերման ամբար-տաւանութեան. 1914 Օգոստոս ամսոյն նահանջի շրջանը եւ Մարին յաղթանա-կին ամբողջ արժէքը գնահատելու համար անհրաժեշտ էր այն երկու բանակներուն նիւթական եւ բարդական կացութեան քաղաքատութիւնը ընել եւ գիտել ճշգիւ:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԱՐԶԱԳԱՆԴ

Հիմնելու ... ԻՐ ԵՐՈՐԴՈՅ

Սա միջոցին, Ամերիկայի մեծ քա-ղաքներու տիկնոջներուն համար շատ ա-ւելի նոր յիշի կարգ անցած է հիւսելը, քան պիլիք կամ բանակին: Ուր որ հա-ւաքուած գտնէր զիրենք, մասնաւորա-պէս յետ-միջօրէի այցելութիւններու ա-տուն, անպատճառ առաջին թուով բարե-կամ յամալակի խոշոր գնահատիչ պիտի տեսնէր, ու նոյնքան մը թուով երկար տարիներ որոնք համախմբու- վեր վար կը շարժին, ու աւելցուեցէ անոնց վրայ շատ մը անձկալից հիւստածք-հարկե-լներ որոնք շատ անգամ իսկ կ'ընէին:

Կանխաւ ըսենք որ այս ամառի-նիւստիներու մեծ մասը անվարձ ու ա-պիկար են: Մասնաւորապէս անվարձ մը հաշուած է որ հիւստոններու աշխա-տութեան չօգտակել արժէքը, մօտաւ քաղա-քային մը, դաշնակից կամ ոչ-դաշնակից զինուորները՝ որոնց համար այս տիկնո-յները կը հիւսեն այդ ձեռագործները, պիտի նախընտրէին ինչուս անվարձ այդ երեք մէկերը: Նկատելու է սակայն որ հայտնակ աշխատութեան անտանկան արժէքը չնչին բան մը ըլլալուն, հիւ-ստոնները խղճի պատճ մը կատարած ըլ-լալուն յուզումնալից հանգստութիւնը կը գտնեն անոր մէջ:

Ասիկա ճիշտ Միսսիսիպի-Նահանգնե-րու դերքը կը պատկերացնէ: Ի տես ա-մենամարդու, ամենամարդկային դժբաղ-դութեան մը որուն մատնուած է մարդ-կութիւնը, անոր բոլոր ըրածը պարզա-պէս իր մը իրականէն անդին չանցնի:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՄԵՐԻԿԱՆ

Գերմանական հաստատար աշխարհի երկրորդ ամենաբնիկ նաւատորմը ունի Հարիւր հազարաւոր միլիոն ոսկիներ ծախսած է անոր համար, մասնաւորապէս ի մտի ունենալով Անգլիան: Իրականու-թեան մէջ, սակայն, իմա որ Անգլիան ու Գերմանիան կուտի բանաւ են, այս նա-ւատորմը շատ ոչինչ օգուտ մը ունե-ցաւ. յարկ Գերմանիոյ, իր վաճառակա-նական նաւերը ծովերէն դուրս քշուած են: ու անգլիական փոխադրանքները ու-նեցած ամենինն անհամար թուով զինուոր կը փոխադրեն Ֆրանսական ծովափերէն: Իր Գերմանիոյ քիթին ասի:

Վեցիտի մը Գերման զորանորդեր, —մինչեւ որ ընդլինջան ու մէջտեղէն մարտնչան, — ծովային ապահովագրա-կան սակերու լարձաբացում մը միայն ստալ բերին, մինչ իրենց անդի վաճա-ռանքութեան հասուցած իրական վնասը կարելուութեան դուրս թան մըն էր: Անգլիոյ ծովափը իշտող ըլլալը, ուրեմն անոնք ճշմոքիւն է որքան եթէ Գերմա-նիա չուտ. նաւատորմի ունեցած ըլ-լար:

Իր բոլոր Երկրորդ Երբ իմաստը մը ոչինչ այս է անո՛ւ Սո՛ւ կը նմանի առաջին թեւը մը: Եւ կը կործանուի ծով-ուն, ուն առաջին երկրորդ իրաւ. որ մաղ մնալ էր Միջամտել սակայն ու-րիշ մը: որ խղճ:

Ամերիկան ռաւատորմը քաղաքա-մամբ աշխարհին ոչինչ կ'արժէ: Այն-քան սատ որ Անգլիան ու իր դաշնակից ծառերը քի, անոնց հաւատար կամ գա-նորք գերադասող հաւատար մը պատ-րաստելու լայ խոթիլուակներէ: Միւսը պիտի ամ: կերպիլ խաղաղութեան անոնց ան պատերազմի բնուէն: Ու քանի որ իրենք կարծիքն, ինչ կը պարտաւրէ խաղաղութեան պայքարումն համար մի-ջոցներ ձեռք ունել այդ միջոցներուն թիւը անեցնելու եղաւ ըլլալը:

ԱՅՏՈՐ ... ԿՈՒՅԻ ՏԱԿԱՌԻՆ ՄԵՋ

Այսին առջեւ, անգլիական ճե-րմակ թերթերը, Գերմանական ճերմակ թերթերը, ուսական շարժապոյտի տեսքը, պիլիքական դրոշ մը ու Ֆրանսական դիւին դիրքը՝ որով ամենքն ալ պատե-րազմի նախընտրելիութեան ղեկը գի-րականութեան յարաւորութեան, թղ-թակցութեան ու պիլիքական հա-տարակութեան կը շրջանակեն: Ասոնց ամենքն որոշ կը աւելին որ խաղաղու-թիւնը կամ պատերազմը կ'ախտած ունէր այն noteին զոր Աւստրիական Սեր-պիոյ, 1914 Յուլիս 29ի:

Թէ Աւստրիական պալատներ ունէր Սեր-պիոյն գնահատուելու, քան զանապա-նիկ պատերազմին զօրութիւնը իրաւունք ու-նէր խիստ հեռաւորութեան հարաւորութեան համար: Սերպիոյ յարաւորութեան պայմաններ, պատերազմ ոչ ոք կ'ուրանայ: Թէ Սերպիոյ մը պատարագ էր Աւստրիան գործակցելու ինչոյց մէջ բա-ւական զօրադրութիւններ չեղան, եւ թէ Ռուսիա ալ պիտի պնդէր որ Սերպիոյ քիչ մը աւելի տեղի տայ իր արդիւն-դաւանքի պատերազմներուն: Դա ալ որոշ կ'ընեն:

Հաւատարմապէս յայտնի լինելայ նաեւ որ Աւստրիոյ կողմէն Սերպիոյ վրայ այսքան ծայրայեղ ճնշումը պատե-

Մ. Ս. ԿԻՐԻՃԵԱՆ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԹԵՐ

Կովկասի մէջ

Պ.Պ.Ի ՄՈՒՇԵ

Բեթրոկրատ, 28. — Մեղադիրների (Մանազկերտ, Պիթիդ-Մուշ ճամբուն վրայ) հարաւային կողմը, արեւմտեան կողմը Բեթրոկրատ մը մասնակցութեամբ Գիւր-տիւրը:

Բեթրոկրատ, 28. — Զեկոյցի մը համաձայն, Տիւրքիայի եւ Վանի շրջանակներուն մէջ Ռուսները յաղթեցին Ռուսները նոյնպէս յաղթեցին Քիւրտները՝ Միւլազկերտի (Մանազկերտ) հարաւային կողմը:

Բեթրոկրատ, 27. — (Պաշտօնական) Կովկասի զօրքանակին սպայակոյտը 24 Մայիս թուականու կը հաղորդէ որ սովորական թնդանթաձգութիւնը կը շարունակուի ծովագնացի ուղղութեամբ: Բարաքէրպէնի կիճին շուրջ, մեր զօրքերը եւ մղեցին Ռուսներուն յարձակողականին անցնելու փորձը: Այս կը տեսնուի միջոցին 2000 խաղախ սուբնով յարձակեցան Ռուսներուն վրայ եւ երկուստեք սուրէ անցուցին: Մեր զօրքերը զբաւեցին Միւլազկերտ, Միւլա շրջաններուն մէջ փոփոխութիւն չկայ:

Բեթրոկրատ, 29. — Կովկասի մէջ մեծ յաղթութիւններ ունեցանք: 26 թնդանթա եւ անպակն աւար զբաւեցինք:

Տարածական մէջ

ՅԲԱՆՈՒ ԲԵՆԻՄԻՆԱՅ ՄԵ Ի ՊՈԼԻՍ

Լոնտոն, 28. — Կը ծանուցուի որ Գերման, ընդունելով մը Պոլոյ մօտ թրքական հակաթորոքիւնաւ մը ընկեր-ման է:

«ՄԱՅԼԻՍԻ» ԵՒ «ԹԱՅԼԻՍ»

Լոնտոն, 28. — Թուրքերը կ'ըսեն թէ «Մաճկաթի» զբաւաւորը Սեւ-Իւլ-Պաշ-ըի մօտ ընկնում է: Ինչ «Թաճկաթի» մասին իրենց հրատարակած զեկոյցին մէջ կ'ըսեն թէ այս վերջինը Թուրքիա-կոնստանդուլի մօտ ընկնում է: Զբաւա-ւորը ծնեցաւ Թուրքիայի նոստրալի-կայրկեան մը եւ 7 վայրկեանէն ամբողջովն ընկնում է:

Լոնտոն, 28. — Հաստատուեցաւ որ «Թաճկաթի» մէջ գտնուող 780 հողիէն 460ը ազատուած են:

Լոնտոն, 28. — Հակոտակ «Թա-լիս»-ը կորուստին՝ մեծ խանդավառու-թիւն կը տրէ Կէլիպոլիս Դաշնակից զօրքերուն միջեւ: Յայտնի կ'ընտան թէ Թուրքերը խոշոր թնդանթաներու համար պէճեց եղած ռազմավարները չունին: Սկսած են քարով եւ խիճով լեցուն յարաբերեաններ, ինչ որ նշան է թէ յաղթանակը մօտաւորաւ է:

ՊԱՇՏԱՆԻ ՊՈՏՈՒՄԻ ԱՌՁԻ

Լոնտոն, 28. — Թրքական զեկոյցը կ'ըսէ թէ Դաշնակից փոխադրանաւ մը փորձեց զինուոր ցամաք հանել Պոտրոմ, բայց Թուրքերը յարձակեցան վրան եւ մէկ սպայ մնացուցին ու 16 զերի բռնեցին:

Բարիկ 30. — Զօրավար տ'Ամատ բա-նակին պատուաւորներին մէջ յիշատակ-ուեցաւ, Տարտանէի զործողութեանը իր փայլուն մասնակցութեանը տուիւ:

Սեւ ծովու մէջ

Թուրք ԲԵՆԻՄԻՆԱՅ — ՌՈՒՍ ՀԵՐՈՒՄԵ

Լոնտոն, 27. — Թրքական զեկոյցը մը կ'ըսէ թէ Թուրք ընդունելով մը Վոս-փորէն գոլուս կ'ընկնէ Սեւ ծովու մէջ թուրքական զեկոյցը ռուսական «Բանթէլէի» զբաւաւորը (12,800 թա-նո, տեւ Արեւ թիւ 5 «Եւրապի» Պատե-րազմը):

Բեթրոկրատ, 28. — Զեկոյց մը կը հերքէ թէ Թուրք ընդունելով մը ռուս-կան զբաւաւոր մը ընկնում է ըլլալ: Սեւ ծովու մէջ ոչ մէկ ռուսական մարտա-նաւ ընկնում կամ վնասուած է:

Խաղաղական ծակառէն

Լոնտ, 27 մայիս. — Խաղաղութեան մասնակցութեան անցան Պրաճանթի մէջ, պատերազմի յայտարարութիւնէն չորս օր մը վերջը Աւստրիացիք կէս ժամուան հրացանաձգութիւնէ մը ետք փախուստ տուին: Աւստրիայի օրուան ամենէն մեծ յա-ղթութիւնը եղաւ: Խաղաղութեան Ինքնագործ իրաւունքները ձեռք բերուին: Մոնթե-նապոլիսի զբաւաւորը մեր զօրքերէն մեծ խա-ղաղական յաղթանակ մը գործողութեանը տեսակետէն կարեւոր է եւ առաջին հա-ղթանակը կը կազմէ հողային զբաւաւորը:

Նոյնպէս Թրանսիլիան յաղթանակա-ցութիւնը ընդունելով իրաւունքները: Բեթրոկրատի ունին սահմանադրուին այնտեղ եղանակէն մը կազմուին համար՝ որուն խաղաղութեան կը կոչուի Ալպաններուն եւ գաղաթը Կարտայի լիճին: Այս եւ անհիշելի թշնամի դիմագրութեան խաղա-նակի պայտապանութեանը տակ է, այդ պատճառաւ Խաղաղութեան միտք չունէին այդ կողմէն իրենց յարձակողականը ա-ռաջ տանելու, այլ կ'ուզէին միայն զը-րաւել այն բարձր դիմագրութեան Աւստ-րիացիք կ'ընտան իտալական հողի-նները ինչպէս: Խաղաղութեան կատարելագոյն յաղթանակ իրենց այս ծրագրերը զօր-ծաղկեցուն:

ԱՐԲԱՆԱՆ ԶԱՅԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լոնտ, 27. — Խաղաղական ժողովուր-դին եւ բանակին ուղղուած յայտարա-րութեան մը թաղաւոր մէջ կ'ըսէ: Ազգ-պահպանութեան այս հանդիսաւոր ժամու-նի հաւանք ունեցէ՛ք թէ պիտի յաղթենք: Խաղաղութեան թշնամին նպատաւորուած է հողին պայմաններէն յամառ զինագրու-թիւն մը ընելու համար: Բայց այդ դե-մադրութիւնը պիտի ջախջախուի եւ ձգտուի Խաղաղութեան անհրաժեշտ խոչընդո-ր: Խաղաղութեան զինուորները փողով պիտի ու-նենան ազգային զօրք տնկելու այն սահմանադրութեան վրայ զորս բնու-թիւնը ստանալ է մեր հայրենիքին, եւ այսպէս պիտի ամբողջացնեն իրենց հա-ղթանակը կատարած գործը:

Լոնտ, 29. — (Պաշտօնական) Խա-ղաղական զօրքերը որոնք Թրանսիլիան հա-ղաւորութեան վրայ կը գործեն՝ զբաւեցին Կարտայ:

Խաղաղական օդանաւի Թրանսիլիան կաթիլու-ղով գիծը մասամբ քանդեցին:

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Բարիկ 28. — Բայաթիակի մէջ վար-չակտ Գ. Պէթման-Հոլմս-ը զայրացած բառերով պարտաւեց Խաղաղութեանը եւ դառն մեղադրանքներ ուղղեց Երկու Դաշնակիցին: Կը կարծէ թէ Խաղաղութեան սպանաւորութիւնը Երկուստեք կամ խաղա-նակ է Դաշնակիցներու կողմէ: Ամբաս-տանեց Խաղաղութեան քաղաքագետները որ անխտանապա՛ս են եւ չեն յարգեր զաշ-նակական պարտականութիւնները: Այս ճանին նախատեսական մասերը բռնու-նով ծափաբանութեան, ինչ որ ցոյց կու-տայ թէ Խաղաղութեան պատերազմի մասնակ-ցութիւնը որքան զայրոյթ եւ երկիւղ ներշնչած է Դաշնակիցին:

ԱՐԲԱՆԱՆ ԵՒ ԴԱՄԱՍԿ

Լոնտ, 29. — Զեկոյց մը կ'ըսէ թէ ամսոյն 24ին Բորթո-Փոլոսին եւ Գար-լէթթի մէջ նաւային զործողութիւն-ներ կատարուեցան: Աւստրիական 1 թուրքական, 3 հակաթորոքիւնաւ եւ 1 զինանաւ՝ լրջօրէն վնասուեցան: Անձի կորուստները շատ են: Խաղաղութեան կոր-ուցողները «Թուրքիան» հակաթորոքիւն-աւոր, որ այն պահու հրէ կը հաւանք թշնամին՝ 4 թշնամի մարտանաւերէ յար-ձակուով կըրել: Իրազմութեանը սպառած էր եւ մէջը հրդեհ ծագած: Հրամանատարը իրաւունք խաղաղութեան զօրքի ճամբաները: Մեր կողմէն 9 նաւազ ազատեցինք, մինչ Աւստրիացիք 36 հողի գերի բռնեցին:

Զրա-օգնաւ մը հինգաբարձի օր ուրախութեան Ալպաններու առջեւ խաղաղ-ական զինուորականաւոր տարիք մը:

ԿԱՐԴԱՆԱԿԱՆ ԳԱՐԱՍԱԼՆԻՍ 268

Լոնտոն, 28. — Կարդալականները մասնաւոր զօրքաւոր մը սկսան կազ-մել որ Տարտանէի մէջ պիտի կռուի եւ պիտի օգնէ Դաշնակիցներուն:

ԿԱՐԴԱՆԱԿԱՆ ԳԱՐԱՍԱԼՆԻՍ

Լոնտ, 30. — Խաղաղական զօրքերը զբաւեցին Կարտայ:

Լոնտ, 30. — Զեկոյց մը կը հա-ղորդէ որ Թրանսիլիան մէջ Խաղաղական յա-ղաւորութեանը կը շարունակուի: Խաղաղութեան յաղթանակ տեսակետէն Խաղաղական յաղթանակները եւ Թրանսիլիան մեծ յա-ղթութիւնը եղաւ: Խաղաղութեան Ինքնագործ իրաւունքները ձեռք բերուին: Մոնթե-նապոլիսի զբաւաւորը մեր զօրքերէն մեծ խա-ղաղական յաղթանակ մը գործողութեանը տեսակետէն կարեւոր է եւ առաջին հա-ղթանակը կը կազմէ հողային զբաւաւորը:

Թուրքիա եւ Սովետական Ռուսիա

Ամսթեթրամ 30. — Պոլսէն կը հե-ռագրեն թէ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի ըն-թացքին հետեւանք: Դուռը պատերազ-մը պիտի տարածէ նաեւ Սուէզի շրանց-քին դէմ:

Սերպիոյ պատերազմը

ՍԵՐՊԻՆ ԵՒ ՎԵՐՍԱՅԻՆ

Լոնտ, 28. — Սերպերը կորովէ յար-ձակողական մը կը վերսկսեն Աւստրիոյ դէմ:

Լոնտոն, 28. — «Տէյլի Գրոսթրի»-ի թղթակիցը Նիշի մէջ տեսակցեցաւ վար-չակտ Գ. Բաթիչի հետ, որ յայտնեց թէ Խաղաղութեան պատերազմի մասնակցութեանը ետք՝ Խաղաղական եւ պիտի չուշանայ նոյն ճամբան ընկնելու: «Այդ պարագա-յին, աւելցուց, Սերպիան որ թուականի մը լազուր մը պիտի տեսնէ» (Ահաւ):

Արեւմտեան ծակառէն

ԱՊՐԻԼ ԳԱՐԱՍԱԼՆԻՍ

ԲԱՐԻԿ, 29 մայիս. — Զեկոյց մը կը հաղորդէ թէ նախորդ գիշեր Արաւ-իւսիսական զօրքերը բռնու-նով թնդանթաձգութեանը Գերմանա-ցիք մասնաւորապէս ուրախութեան Լո-րէթի բարձունքը: Ֆրանսացիք զարմա-տաւացան ինչ-Սուէզի ճամբուն վը-րայ: Ապրիլի Ֆրանսական խաղաղութե-անը վրայ կէս գիշերին կատարուած գերմանական յարձակում մը բոլորովն եւ մղուեցաւ: Ամբողջ Ապրիլը զբաւե-ցինք:

Բարիկ 29. — Զեկոյց մը կը հաղոր-դէ թէ նոր յաղաղականութիւններ ու-նեցանք եւ Ապրիլի գիւղը ամբողջու-թեամբ զբաւեցինք: (Բ.)

Բարիկ 29. — Անգլ. բանակները Լա-Պաշի ուղղութեամբ յաղաղութեան: Ան-կըի մօտ 24 ժամուան մէջ եօթն անգամ յարձակում կընեցին եւ հակառակ կա-տարի մը կոնկրետութեան յաղթանակ զա-նուց եւ մղել: Եթերի ինչ-հիւսիսական զա-րքերը մէջի չափ յաղաղութեանը Եթ-Վուլթի Սուէզի տանող ճամբուն վրայ զինուորային յարձակումով մը յաղաղ-ացինք: Ապրիլի մէջ մօտ թշնամութիւնը շը-ջանի գերմանական խաղաղութեան տե-րացանք: Լը Բրէթը անտառին մէջ Նոր-րուայի ճամբուն վրայ 150 զերի, բազ-մաթիւ սպաներ եւ մեթրայեղ մը ա-ռինք: Արեւմտի մէջ նոր յաղաղականութեանը ունեցանք:

ՃԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՈՐԴ

Բարիկ 28. — Ֆրանս. «Մանրանք» անդադարաւորապէս Ան-Նազէի բացերը խրեցաւ եւ ծանրապէս վնասուեցաւ: Ճամբորդները ազատեցան:

Արեւմտեան ծակառէն

Բեթրոկրատ 30. — Զեկոյց մը կ'ըսէ թէ ինչպատակէն փոփոխութիւն մը չկայ Բրէլի միջով, Տիւրքիայի ճանհանգիստն եւ Տիւրքիայի միջով միջով: Ռուսները յարձակողական սկսան Սովետական Երկուստեք զինուորներուն միջեւ, որ ուրախ իրաւունքները 3272 զերի բռնեցին:

ՍԱՐԱՐԱՆԻ ԵՒ ՏԵՐԻՆԻՍ Գ. ԵՅ, ՎԵՐՅԻՆ ՎԵ-ՐՅԻՆԻՍ:

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՏԱՊԱՐԱՆ

Մ. ՏԱՄԱՆԱՆ

Imp. Economique - Alex.

Լոնտ, 28. — Բրիտանական ու Ֆրանսական զինուորականները տեսան ա-սիկա, ու խորհուրդ տուին որ Աւստրիա իր պահանջները այնպէս մը դնէ Սեր-պիոյ որ բանակցութեանը դուռ մը մնայ: Ասոր յաջորդեց 23ի զեկուցադրելը, որով Աւստրիա, ի մէջ այլ պահանջներու, կը պարտադրէր Սերպիոյ օմանդակութիւնը կատարելու համար Սերպիոյ վրայ Աւ-ստրիոյ զէնք մատչելի կամ շարժումը, ընդունելով նաեւ՝ որ աւստրիացի պատ-գամաւորները մասնակցին ոճիքին մասին դատական հետապնդումի գործին Ասիկա կը նշանակէր սերպիական թագաւորու-թեան մասը: Աս ճիշդ ան ըսել է, ինչ-պէս եթէ Անգլիա ելլէր առաջարկել Մե-սիցիոյ-Նաւանդներուն որ իր օտարականներն ու դատաւորները իրաւասութիւն ունե-նան դատական գործերու: Խաղաղութե-անը երկրին մէջ: Ու Աւստրիա, իր այս պահանջներուն գոյացումին համար 48 ժամ միայն տուած էր: Իսկ թափուած էր կապին վրայ:

Բոլոր ստորի կատարելագոյն հասկը-նալի պիտի ըլլային եթէ զօրքը աւստր-իական զինուորային (militariste) կատա-վարութեան հետ ըլլար միայն: Զեկուց

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲՐՈՆԵՆ

ՎԱՆ ԵՒ ՀԱՅՏՈՐԸ

Անաւանի այն խմբագրական շեղ-կաւորները զոր վանի մասին «Փան» ծրան. մեծ օրկար աւելցուցած է իր Մայիս 9 քուակնաւ Բեթրոկրատին ստացած հետա-գրի մեքէ: Այդ հետագիւրը արտապա-ծեց «Արեւ»-ի վեջին թիւին «Ազգային Բրոնի»-ի բաժնին մեջ:

Առաջին անգամը չէ որ Հայերը կը փորձեն Վանի միջնաբերդը ձեռք անցը-նել յանձնելու: համար Ռուսներուն որոնք մօտիկ տեղ մը, լիճին հիւսիսային կող-մը կը գտնուին:

Թշնամութեանը սկիզբը այս ձեռ-նարկը փորձուեցաւ արդէն՝ բայց առանց յաղթութեան, ինչ որ Թուրքերու եւ Քիւրտերու կողմէն սարսափելի վրէժա-նութիւններ առաջ բերաւ եւ ամբողջ այդ շրջանը արեւմտի ներկեց: Եթէ Հա-յերը կը վերադառնան իրենց նախկին ծը-րագրին (եւ այս անգամ յաղթութեան հա-ւանականութեամբ մը՝ քանի որ Թուր-քերը սարսափած են իրենց դէմ ուղղել տեղու-թիւնը (Թշնամութեանը) պատճառը սա է որ, Կովկասի եւ Պարսկաստանի մէջ բաց-ուած կռիւներուն մէջ Վանը ռազմապե-տական տեսակէտէ գերազանց կարեւո-րութեան ունի եւ ինքնուրմէն ետք առա-ջի տեղը կը բռնէ:

Ատրպատականի դէմ թրքական զօր-ծողութեանը խաղաղութեան համար ալ արժեքաւոր յենակէտ մը: Ասիկէ դատ, Վանի զօրքերուն կը հաւանք օմանդակել Ալպանները հովիտին մէջ կատարուող զործողութիւններուն որոնց զինուոր նպատակակէտը էր զբաւեցնել:

Վանի ընդհանուր կայանէն կը մեկ-նին բազմաթիւ ուղղութեամբ ճանա-պարհներ, առաջինը՝ Պիթիւսի եւ Տիւր-պէթիւսի ճամբան է, զէպի Միւլազկերտ. յետոյ Պաշլաքէնը, զէպի Ատրպատա-կան եւ վերջապէս Երզրումինը: Վանի լիճը 6300 քաւ. թիւումըն տարածու-թիւն ունի իր անունը կրող քաղաքը անոր հարաւային արեւելեան եզերքին վրայ կը բարձրանայ: Ղիւնաւ է սեպա-ձեւ ժայռի մը տափաստանին վրայ, ուր հին ընդարձակ միջնաբերդ մը կը կանգ-նի, ամէն կողմէ կղզիներով, եւ շըր-ջապատուած բարձր ու ամրացեալ պա-տերով ինչպէս նաեւ շրջապարձ ճամբա-ներով, որոնք ամենքը միասին առաջ-նակաբը բերը մը կ'ընծայեն զայն: Ինչ-պէս ստորադ կը պարզուին ծայրե-սանք եւ քաղաքին անպարտական թա-ղերը, ուրտեղ մասնաւորապէս Հայերը կը բնակին:

Վան՝ մօտաւորապէս 30,000 բնակիչ ունի, որոնց 16,000ը Իւլամ, 13,000ը Հայ եւ մօտ 500ը Հրեայ են:

— «Հերթը»-ն հրատարակէ Զուլֆա-յէն 5 Մայիս թուականաւ Վանի մասին հետազոյ մը որու մէջ կ'ըսուի թէ «Վո-խանը եւ Վաւանը դաւանաւորեան ըս-

տերութիւնները պիտի ըսեն որ այդ կատարութիւնը որոշած է պատմիչ Սերպիան: Բայց պատերազմ Աւստրիա-համար, պատերազմ ըսել էր նաեւ Գեր-մանիոյ համար: Խաղաղութիւնը կամ պատերազմը կախուած էր աւստրիական զեկուցադրէն: ու գերմանական Արտաքին Գործոց նախարարութիւնը կը յայտարա-րէր որ ինչ տեղեկութիւն չունին Աւստր-իոյ յանձնած զեկուցադրին պարունա-կութեանը: Պիթիւսի Ֆրանս. դեսպանը իրաւունք ունի ըսելու: «Չարմանալէ զատ ոչինչ կը մնար ինչի ընկելը այս-պիսի յայտարարութեան մը առջեւ որ խտոր կը համաձայնէր այն ենթացու-թեան հետ որուն կը մղէին զիս պարա-զաներն ու իրերու կազմութիւնը»:

Այս միջնորդի զարմացումն է զոր կը պահէ զեկուցադրէն: Եթէ իրաւ. գերման կատարութե-թիւնը, աչքիք գոյ, թոյլ տուաւ որ Աւ-ստրիա խորագրէր ու Սերպիոյ յանձնէ զեկուցադր մը որ խաղաղութիւն կամ պատերազմ կը նշանակէր: Գերման մող-վաւրին համար, բոլոր ծայրայեղ քննա-դատներուն յարց ըսածը իր կեղծուպա-տի գիւտարարութեան դէմ՝ աս էր ինչ իսկ եր: (Սարսկ. Ի. Բոսթ) ԹԱՐԿԱՄԱՆ

պատմութեան եւ Զաւիս փաշայի հրամանով: Խորին ցաւով պիտի արձանագրէինք այս գոյժը՝ եթէ հաստատուէր ան: Կը սիրենք սակայն դեռ յուսալ որ սիւալ հակադրութեան մը արդիւնք եղած ըլ-լայ եւ հերքուի մօտեւոր:

ՎԵՂ. ԿԱՐԴԱՆԱԿԱՆ ԿՈՐԻՍԿԸ

Միւլազկերտ, 27. — Հայրապետը շրջապարակ կոնգրակով մը մասնաւոր ընկնող Ռուսաց յաղթական զօրքին հետ իրենց քաղաքային հայրենիքը վերա-դարձող Հայաստանցի զաղթականներուն անաշխական եւ երկրագործական ան-հրաժեշտ պէտքերը, կը ծանուցանէ թէ իր բարձր հովանաւորութեան տակ կաղ-մուած է Ս. Ելմիսանի մէջ Երզրական Օգնութեան Յանձնաժողովը: Կը կոչ-վի ընէ «պարտաւորանալ եւ գիտաբոլ աղ-գայնող սրտեանը ոգով նիւթապէս եւ բարոյապէս օգնելու այդ փրկարար եւ յինարար գործունէութեան»:

Հրատարակելով Վեղ. Հայրապետին տոյն կոնգրակը, «Միւլազկերտ»-ի վերջին թիւը կուսայ 2. Բ. Ս. Միւլազկերտի մի-ջոցաւ ի նպատակ Կովկասի զաղթական-ներուն կատարուած ինչ. Հանգանա-կութեան ցուցակը, որմէ կ'ընկնէ թէ ն

ՇՐԱՅՆԻ

ԱՐԵԻԵԼԵՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Stein's Oriental stores Limited

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

ՎԱՆԱՆՑ ԵՒ ՓՈԲՐԻՎ ԱՂՋԱՆՑ
ՇՐԱՅՆՆԵՐ, ՊՈԲՐՆԵՐ
ԵՒ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ

Գլխարկներու, գլխամոցներու, շապիկներու, հոսեղեններու, մետաղեղեններու, կահեայ առարկաներու, կոթիկներու, հեղանկեղեններու, համարդու-բեանց պիտոյններու եւ ամեղիներու առաւ մթերք:

Գինները յոյժ չափաւոր եւ անւերցելի:

ՏՕՐՔ ՀԱՉԱՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ

ՎԱՏԵԱԼ ԱՏԱՄԱՐՈՅԺ

ՄՈՒՄԻՒ, ՇԱՐԱ ՊԵՏԵՆ ԵՒ ՇԱՆՏԵՆ ԹԻՒ 10, ԳԱՆԻՐԻՒՆ
ԹԵՂԵՅՈՒՆ, ԹԻՒ 35-37

Հիւանդներ կ'ընդունին առաւ-
ւտեան ժամը 8էն մինչեւ իրիկուան
ժամը 7ը:

Ակումները կը մաքրեն ու կը քա-
շէ առանց ցաւի: Ակումներու հա-
մար ոսկին, քառաչուէ կամ Ամերիկ-
եան վերջին գիւտ եղող ուրիշ առ-
ուակ նիւթերէ քուրծն կը չինէ ա-
ռանց զսպանակի կամ քիւրքի վրայ
բան մը դնելու:

Բոլոր գործերը մաքուր եւ
խղճի մոտք կը կատարուին:

Մարդ կեանքին մէջ անպահ-
մը ծախսելով կ'ազատի ակումներու
անտանելի ցաւերէն եւ հանգիստ
կ'ապրի:

Գինները խիստ չափաւոր են: Մաս-
նաւոր ակումայի դեղեր ալ կը գրե-
ւուն:

ԲԱՍՏԻԼ ՆԱԼԹԵՐ

(PASTILLES NALTHER)

ՀԱՐԱՄԱՆ ԳԵՂԱՆԱՍԻՎ

Հացի չափ կարեւոր ամեն անգի համար

Պնդու թիւն ունի թէ փորհարու-
թիւն, ստամոքսի տկարութիւն թէ ան-
մաքսողութիւն, ջերմէ՛ կը տառապիս թէ
անքունութիւն, հարբուխ ունի թէ
յօղաքաւ:

Գործածէ՛ եւ պիտի օգտուի անպայման:

Դարման է՝ 34 անեակ հիւանդու-
թիւններու, որոնք մանրամասնութեամբ
են յայտարարին մէջ, որ կը գտնուի իւ-
րաքանչիւր տուփի հետ:

Գիններն են շատ անգամ Ե.Ղ.

Տփիկը (որ կը պարուակէ 67 հատ) 10
Տուփը (որ կը պարուակէ 3 տփիկ) 20

Թղթատարով տուած մանր համար պէտք
է միասին դրել շաւու երկու դրէ:

Ամերիկեան այս գիտնաբանը պատ-
րաստուած է յայտնի բոլորեւ եւ ար-
մատներու հիւթէն եւ օգտակարութիւնը
հաստատուած է բժշկական կանոններէ:

Անճապաղ փորձելէ եւ օգտուելէ
վերջ միայն ստանձնած է եղիպտոսի
բնականութիւնը: Ներկայացուցուած թիւնը՝ ԳԱ-
ՐԱՄԱՆԱՆ ԹՈՎՄԱՆ, որուն կարելի է
գիմել, փոքր թէ մեծաքանակի համար,
անձամբ կամ քարք փոստաւով հետեւեալ
հասցէին:

82, Rue Guinet Charkas (Boulac)
B. P. 1079 Le Caire (Egypte)

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՌՕՄԱ

Banco di Roma

Հաստատուած 1880ին

Դրամագլուխ, 200,000,000 ֆրանք ամբողջապէս վճարեալ

ԸՆԴՀ. ԿԵԴՈՂՆԱՏԵՂԻ — ՀՈՒՄ

Կեդրոնականութիւն. — Բարիկ, Յէնովա, Նաբոլի, Թուրին, Ֆլորենցիա, Աղեքան-
դիա, Կ. Պօլիս, Պարչէլոն, Դաշիւ, Մալթա, Ափրիկեան Տրիպոլիս

ՄԱՆՆԱՅԻՂԻ

Ալպա	Յարա Մալ	Ռիւերոյ
Ալպանո Լազիալ	Յէրմո	Սիւնա
Արեցցո	Յուանո	Սուպիարո
Ալեքցանո	Յրասարթի	Բարրակոն
Պէնդագի	Յրոյնոն	Թիւրք
Պրայիանո	Լուքա	Թորթ Ամունիաթա
Մոնթէ Գաթիլի	Մոնտուի	Վելլիթի
Գանէր	Մոնպանչ	Վիարէնիո
Գասթէ Նուպո	Օրպէնիլլո	Վիթրալ
Գորնէթ Բարրոլինո	Օրպէնիլլո	
Տէրնա	Բալէսթրինա	

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ կ'զբաղի ամեն տեսակ սեղանադրական գործողութիւններով, այսինքն արժե-
քըթիւրու վրայ անվան, եւրոպայի եւ եգիպտոսի կարեւոր քաղաքներուն իրաւ փոխադր, չէր եւ քիթթը
տը քրէպի, ձեռագրաւ վճարմունք, եգիպտոսի եւ եւրոպայի վրայ պարտաւորութիւններու գանձում,
կործաններու եւ վիճակահանութիւնէ շահուած պարգիւներու գանձում, եւրոպայի եւ եգիպտոսի մէջ
պարտաւոր հրամաններու գործողութիւն, Արժեթիւրու պահպանութիւն, Ապրանքներու պահպանում եւ
անվանի գործողութիւն:

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, ուղղուած ատեն կամ որոշ պայմանաժա-
մով վճարելի:

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ օտարականներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը բացած է Մոնթէրաֆիոի
համարաւոր ջերմութիւններ, ուր ամէն տեսակ սեղանադրական գործողութիւններ կ'ընծայուին յանձնարող-
ներուն:

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՄՆՏՈՒՎ

Մասնաճիւղ դեքանդրիւյ — 9 ձրանք փողոց

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ ԾԽԱԽՈՏԻ Եւ Եգիպտական սիկարեքներու

ԿԱՄԱՐԱԿԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՋԱԿԱՋԻԿ-ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՍ

Համբաւուր են իւր Ապրիկիս (Ասոյ) Միախոսները եւ Սիկարեքները

ՆԵՇԸՆԸԼ ՊԱՆՔ ՕՖ ԷՃԻԲՐ

(National Bank of Egypt)

Դրամագլուխ Անգլ. Ոսկի 3,000,000
Պահեստի գումար. » » 1,300,000

Կեդրոնականութիւն՝ ԳԱՆԻՐԻՒՆ — Մասնաճիւղ՝ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՍ

Գործակալութիւններ՝ Ասիոյ, Ատլանտ, Պէննա, Պէնի-Սուէժ, Շէպիմ-Էլ
Գոմ, Տամանիւր, Միսիլ, Բճո-Սաիս, Սուաիս, Սոհակ, Թանքա, Զա-
կազիկ, Մուսի (Գաթիլի), Լուսոս, Բոն-Սուսան ու Լոնտոն

Կը կատարէ գրամատանց յատուկ բոլոր գործառնութիւնները

ԱՆԴՐԵԱՍ ՄԿՐԵԱՆ

ՆԵՊԵՐԻՉ-ՆԵՐԿԱՐԱՐ

Իւր Սէսթրիս, 1 (Յունաց Ալեքս. անդամաց
վարժարանին հետ)

18 տարիէ ի վեր Աղեքսանդրիա
հաստատուած եւ՝ Ներկի, դարդա-
նկարի, նշանատախտակի [Թապէլա],
իւղանկար պատկերներու եւ լու-
սանկարական ֆոններու վերաբեր-
եալ կատարած աշխատութիւննե-
րով գոհ թողուցած եւ՝ եւրոպացի
յանախորհներու Գինիսի միջոց Ա-
րաբներէն սուղ, իսկ եւրոպացի
արհեստակիցներէն աժան են:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԻՆՔՆԱՎԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳՐԵՑ

Ս. ՍԱՊԱՆՔ ԳԻՒԼԵԱՆ

Ամէն Հայու համար Կենսական
եւ աժակական այս խնդրոյն մասին
յոյժ շահեկան տեղութիւն մը:

ՓԵՏԱՆԸ ԲՈՂՈՐ ԳՐԱՎԱՅԱՆԵՐՈՒՆ ԲՈՂ:

Գին 5 դր. ողջ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՀԱՄԵԱՆ

ՔԱՐԻԻՂԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈԲՐԱՔԱՆԱԿ

Աղեքսանդրիա, Սիւսի ՄիթոնիԱԼԻ փողոց թիւ 40
(Արքայի մզկիթին դէմը)
Թէլեֆոն թիւ 33-45

Այս վաճառատունը կը հայթայթէ
թէ Աղեքսանդրիոյ եւ թէ Ռամլէի մէջ
ՄԱՆԹԱՇԻ հարազատ առանկան եւ
ամերիկեան բեթթօլը, չափաւոր գիներով:
Ապրանքները օրը օրին կը յանձ-
նուին ամենայն կանոնաւորութեամբ:
ԴԻՄԵՏԷՔ ԵՒ ԳՈՇ ՊԵՏԻ ՄԵԱՔ:

ՊԱՆՔ ՏՕՐՔՈՅ Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ՝ ամբողջապէս վճարուած
Ֆր. 25,000,000

Կեդրոնականութիւն՝ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՍ

Մասնաճիւղեր՝ Աղեքսանդրիա, Գա-
հրէ, Սեւանիկ-Իզմիր, Գործակալութիւն-
ներ՝ Միսիլ, Մանսիլ, Սեւէզ եւ
Զակազիկ, Փոխ-Գործակալութիւններ՝ Պէր-
կամա, Մադիսա եւ Սոմա:

ՊԱՆՔ ա՛ՐՈՐԻՍ կը կատարէ սեղա-
նաւորական ամէն տեսակ գործողու-
թիւններ:

ՊԱՆՔ ա՛ՐՈՐԻՍ կ'ընդունի դրամա-
կան աւանդներ, հետեւեալ տոկոսներով:
Հարկերն 3 քառու վճարելի
» 3,50 9 ամիսէն »
» 4 1 տարիէն »

» 5 5 տարիէն եւ աւելի վճ.
Նոյնպէս խնայողութիւնը քաջալը-
բելու համար հաստատուած է Փոքր Խնայո-
ղութեանց յատուկ ճիւղ մը որ կ'ընդունի
Ե. Ղ. 20էն Ե. Ղ. 25,000 տարեկան հա-
բիւրէն 1 տոկոսով:

ՎԱՅԱՆ ԹԵՔԵԱՆ

ՀՐԱՇԱԼԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՔԵԲԵՐՈՒՄԵՆԵՐ

Հրատարակուած 1914ին, Կ. Պօլսոյ մէջ:
Գին 10 դր. - Դիւնեյ, սակաւաբիւ օրինակ-
ներու համար, ԱՐՄԻԻ Խմբագրատունը:

ՍԱԿԱՐԱՆ

31 Մայիս 1915

ԲԱՄՊԱԿ	Բացում	Փակում
Յուլիս	14 3/32	14 3/32
Նոյ.	15 1/4	15 7/32

ԲԱՄՊԱԿ ԼՈՒՆՏ		
Յուլիս	84.05	85.—
Նոյ.-Յունիս.	87.20	88.20

ԱՐԿԵՐՈՂԻՐ		
Դիւնեյ-Ֆոնիկ	1886	Ֆր. 302
» »	1903	» 241
» »	1911	» 248
Բուսիկ Երկաթուղի		